

Pàcc miyy aar ci doomu jangooro ji VIH

Pàcc mi ci VIH (doomu jangooro ci yax sa karaange yaram) mu ngi tèdd ci boole garab yi. Garab yi da niyy sonj doomi jangooro ci jamono bi miyy jur yenenn ci pacc yaram wi ci fana yi koy aar, deme ni linfosit yi TCD 4 ba yii niyy woowe makrofas. (xol ko ci [Infovihtal # 02 pacc yaram yiyy aar](#))

Naam mèn nu rey mu dee vet VIH, da niyy wanni doole lem ba pacc yaram yi mu lal du jur doomi jangooro yu bes yu mèn sonj yeneen ni pacc ci nit ki.

Garab yiyy aar ci doomi jangooro ji VIH yi mèn jot nu leen di xajji ci jurum mi narr:

1. Yi nu tuddé inibitèr ru proteyass. Day fattè ansiim, proteyass, yax juddu suqu doomi jangooro bu bes ci pacc yi mu lal. Ci noonu yiyy juddu do nu baax.

- Inibitèr ru proteyass nooy yi: Aptivus® (tipranavir), Crixivan® (indinavir), Invirase® (saquinavir), Kaletra® (lopinavir+ritonavir), Norvir® (ritonavir), Prezista® (darunavir), Reyataz® (atazanavir), Telzir® (fosamprenavir), Viracept® (nelfinavir).

2. Inibitèr ru transkriptass bi juttu niiro ak niklesid/nikletid. D niyy fexe ba aasiim bi ne ci pacc yaram (linfosit T CD4 ba makrofas) di teéré doomu jangooro bi dug.

- Yi niiro ak niklesid/nikletid yi nooy: Combivir® (AZT+3TC), Emtriva® (FTC), Epivir® (3TC), Kivexa® (abacavir+3TC), Retrovir® (AZT), Trizivir® (abacavir+3TC+AZT), Truvada® (tenofovir+FTC), Videx® (ddI), Viread® (tenofovir), Zerit® (d4T), Ziagen® (ABC) ak garab yu niiro te ubbeku zidovudine y lamivudine Truvada® (amna Sustiva®).

3. Inibitèr ru transkriptass bi juttu niiro ak niklesid. Noom tamit da niyy fexe ba transkriptass bi juttu do yèrju di mottali duggu doomi jangooro bi VIH, wànte deffe ko ci yeneen ni fana yu wutté.

- Yi niiro ak niklesid nooy: Intelence® (etravirina), Sustiva® (efavirenz) y Viramune® (nevirapina). Atripla® amna Sustiva® (y Truvada®).

4. Inibitèr dugu bi. Da niyy fexe ba VIH du dugg ci pacc yaram yi (linfosit T CD4 ba makrofas). Da niyy teer VIH mu dug baa di wala pacc yi.

Jèffin nam nàar la:

- Inibitèr yi boole: Fuzeon® (T-20).
- Yi jaambarlo ak yiyy naaru CCR5: Celsentri® (maraviroc).

5. Inibitèr yi ne intekrasa da fattè been ansiim, intekrasa bi, bi xamne mo ki dugul men ay baaxu juddu bu VIH ci diggi pacc yaram bi ni wala. Bu fekke doomu jangooro bi eksiwul ci diggi pacc mi du mèn jitte sottekom ay barem ci numiyy wala.

- Isentress® (raltegravir) moom dorj moo di garab ci naar wi.

Bo bèggé xam ci yan jamono la sotti VIH la naar wu ci garab yi di am njèriñ mèn nga jàng [InfoVIHtal#07 du wax ci dundug VIH bi](#).

Pàcc miyy aar ci VIH nu wowe tamit pàccum boole gi ci mbattu español TARGA ci dakkental (pàcc miyy aar ci doomu jangooro ji ci yèrju yu magg) mu àjo ci boole ñatt ba ci ñeent i garab, sasu ne jël ko ci lu mu tutt tutt ci nàari naar yu bokkal. Pàcc mi gèn mooy bu ànd ak yaram ku ne, day am Njèriñ (wanni ak yamale dissaay doomi jangooro bi ba kenn dottu giss), mèn di ko dèkku, te ànd ak benn lóore ba di indi tolof tolof ci dundu nit ki ba ci wèrguyaram bi. Li pàcc mi gèn ci nit ki mèn nako bañña ne ci keneen. Lu garab yi gèna bari pàcc di gèna tèddu ci nit ku ne.

Nit kuy dunde ak VIH mèn togg dir bu røy te du soxla fàccu. Pàcc mi mo ngi tambali ngir fekke karaange yaramu nit ki ba xamne day yomb jaangooro yi duggu ka ba mèn ka lòor. Ni na nuy xamé yaxute karaange yaram natta ñatta linfosit TCD4 noo ne ci deret bi ci nattub junnel littar. Bu nekke ci suffu 350 CD4 da niyy diggèl nga fàccu. Bu fekké wonni gi bu ci 350 ba 500 CD4 mèn tambali pàcc mibu dissayu doomi jangooro maggé ba yeen feebar yi topp jangooro sida fénn. Bu èppe 500 CD4 du jaar yeen sa nu tambali fàjju mi.

grupo de trabajo sobre
tratamientos del VIH
contact@gtt-vih.org
www.gtt-vih.org
Barcelona (España)

POR FAVOR, FOTOCOPIALO Y HAZLO CIRCULAR

Subvencionado por:

Colaboran:

Tolof tolof yii fénn

Ni garab yepp di def, yiyy aar ci doomi jangooro bi VIH mën ànd ak ay tolof tolof. War lacc sa doktoor ba sa farmasi bi te xareñ ci VIH nu tekkil la yan tolof tolof noo la mën dal ci garab yi ngay jël, ndam yeen sax da niyy wax ne metti wun ba du yàgg, ak yi nga xamne yu metti lan te nga war ko wax doktoor ci un mu gëna gawé.

Dërkiss gi

Dërkiss gi mën na ne sa su doomu janggoro ji VIH di sotté ku ci jamono ji ngay fàjju. Ndam VIH da fa dërkiss ci garab bi, am na yeneen pexé ci yeneen ni garab yi aar ci doomi jangooro bi yu ka mën dakkal. . Waye tam, yeen sa bu dërkiss fénné ci been garab day indi tamit dërkiss ci beneen ci naar wi un bokk, li muy indi mooy wànni pexe fàjju.

Fàttè nattu boolé gi ba ñakka jël ci waxtoom da indi dërkiss. Tax lu am solo la nga tambali fàjju mi ci jamono yi xamne mën nga topp fàjju mi ci waxtu yi ak natta bi. Bu yakaaré ne dey jàffe waxtaan ci ak sa doktoor (xollal [InfoVIHtal#46](#) amiin ni dërkiss yi)

grupo de trabajo sobre
tratamientos del VIH
contact@gtt-vih.org
www.gtt-vih.org
Barcelona (España)

POR FAVOR, FOTOCÓPIALO Y HAZLO CIRCULAR

Subvencio-
nado por:

Secretaría del Plan Nacional sobre el Sida

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut
Programa de Prevenció i
Assistència de la Sida

Ajuntament

de Barcelona
Àrea d'Acció Social y Ciutadania

Diputació
de Barcelona
Àrea de Benestar Social

Colaboran:

